

Sint-Trudoweg, Meerhout

Programma van Maatregelen

Auteur:

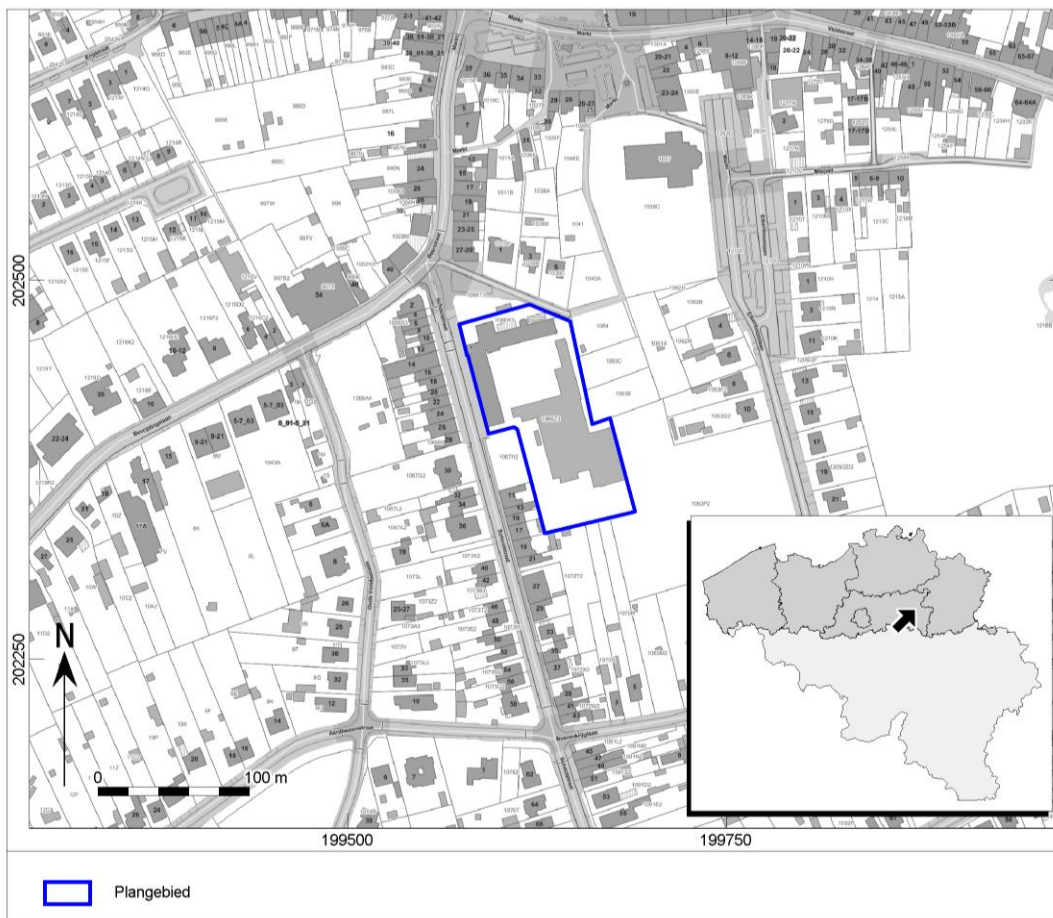
T. Van Mierlo

Autorisatie:

X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

Het Vlaams Erfgoed Centrum heeft in mei 2018 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Sint-Trudoweg in Meerhout (afb. 1). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen herbouw van een school.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Momenteel is het plangebied voor het grootste gedeelte bebouwd en bestraat. De bebouwing heeft een totale oppervlakte van 3945m². Een zone van 2060m² is onbebouwd en in gebruik als grasland. De overige oppervlakte (4025m²) is bestraat. Ten westen en ten noorden is een weg gelegen die het plangebied omgeeft. Ten oosten van het plangebied is bebouwing alsook grasland te zien.

Binnen het plangebied zullen verschillende geplande werkzaamheden plaatsvinden. Deze bevinden zich voornamelijk op de plaatsen van de huidige bebouwing en bestrating. Hier zal de bebouwing en bestrating vernieuwd worden. Deze vernieuwing zal op sommige plaatsen zorgen voor bijkomende diepere verstoring. Op andere plaatsen zal er geen diepteverstoring plaatsvinden. De grootste veranderingen zullen gebeuren binnen de gebouwen zone A en C. Zone A zal verder verdiept worden tot plaatselijk 365cm –mv en zone C zal gedeeltelijk gesloopt worden waarna een nieuwe zone gebouwd zal worden. In zone C zal een diepteverstoring van 80cm –mv plaatsvinden. Verder zullen er rondom deze zone putten (circa 14 putten) en riolering geplaatst worden. Deze putten hebben een diepteverstoring van 220cm –mv en de riolering heeft een diepteverstoring van 65cm –mv. De nieuwe speelplaats zal geen bijkomende verstoring veroorzaken. De huidige speelplaats heeft een diepteverstoring van 40cm –mv en de nieuwe zal een gelijkaardige diepteverstoring veroorzaken. Enkel de overdekte zone zal plaatselijk 80cm –mv veroorzaken door de funderingspalen.

Op basis van de aardwetenschappelijke gegevens kan vastgesteld worden dat het plangebied op een Diestiaanheuvel gelegen is. Op basis van het kaartmateriaal kan vastgesteld worden dat door erosie herwerkt tertiair materiaal aanwezig is waarop eolische afzettingen aanwezig zijn. Op basis van de ontstaansgeschiedenis van dekzand kunnen er archeologische resten daterend vanaf het Laat-Paleolithicum voorkomen. Op basis van het DTM is te zien dat ten noorden en ten zuiden op een minimale afstand van 800m water gelegen is. Dit is echter ver van het plangebied. Op basis van de CAI-meldingen kan echter vastgesteld worden dat in de directe omgeving van het plangebied archeologische resten uit diverse perioden voorkomen waardoor de afstand van water niet uitmaakt.

Op basis van de CAI kan vastgesteld worden dat alle periodes vanaf het Mesolithicum tot de 18de eeuw vertegenwoordigd zijn in de omgeving. Opvallend is dat al deze archeologische resten teruggevonden kunnen worden op een gelijkaardige ligging als het plangebied. Op de lagere gedeelten in het gebied, kunnen voornamelijk archeologische resten daterend vanaf de Late Middeleeuwen teruggevonden worden. Enkel CAI melding 102038 is hier een uitzondering op. Hier worden eveneens Steentijd tot Late Middeleeuwen vondsten teruggevonden op een eerder lagere locatie dichtbij water. Op basis van deze gegevens kan vastgesteld worden dat er eveneens een kans is op archeologische resten daterend vanaf de Steentijd tot de Late Middeleeuwen binnen het plangebied.

Het historisch kaartmateriaal toont dat het plangebied onbebouwd is gebleven tot de topografische kaart van 1939. Het plangebied is echter gelegen dicht bij het centrum en eveneens dichtbij de kerk. De omgeving van het plangebied, voornamelijk het gebied ten noorden van het plangebied, kende dan ook een sterke ontwikkeling. Doorheen de laatste decennia is het noordelijk gedeelte en uiteindelijk ook het zuidelijke gedeelte van het plangebied verder bebouwd geraakt. De bebouwing is geëvolueerd tot wat er momenteel staat. Vroegere archeologische resten kunnen niet verwacht worden omdat deze zeker verstoord zullen zijn door de huidige bebouwing. Omwille van deze reden is de kans dan ook laag voor archeologische resten daterend vanaf de 18de eeuw.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Het plangebied is gelegen op een heuvel verder afgelegen van water. De hoge ligging zorgt ervoor dat het plangebied een gunstige landschapspositie heeft. De verdere afstand van water zou de positie een beetje minder interessant kunnen maken maar er kan op nabije afstand van het plangebied archeologische meldingen daterend uit alle perioden teruggevonden worden. De omgeving kent verder vele meldingen daterend vanaf de Steentijd tot en met de Late Middeleeuwen. Deze kunnen allen teruggevonden worden op een gelijkaardige landschapspositie als het plangebied. Op basis van deze gegevens kan vastgesteld worden dat het plangebied een kans heeft op archeologische resten daterend vanaf de Steentijd tot en met de Late Middeleeuwen.

Op basis van historisch kaartmateriaal is de kans op archeologische resten eerder laag. Het plangebied is onbebouwd gebleven tot het midden van de 20ste eeuw.

De kans dat archeologische resten daterend vanaf de Steentijd tot de Late Middeleeuwen verstoord zijn geraakt is aanwezig. Vanaf het midden van de 20ste eeuw is het plangebied bebouwd geraakt. Deze bebouwing heeft zich verder ontwikkeld. De kans dat eventueel aanwezige archeologische resten nog aanwezig zijn, is eerder gering omwille van de huidige verstoring door bebouwing en bestrating.

Binnen het plangebied zullen verschillende geplande werkzaamheden plaatsvinden. Deze bevinden zich voornamelijk op de plaatsen van de huidige bebouwing en bestrating. Hier zal de bebouwing en bestrating vernieuwd worden. Deze vernieuwing zal op sommige plaatsen zorgen voor bijkomende diepere verstoring. Op andere plaatsen zal er geen diepteverstoring plaatsvinden. De grootste veranderingen zullen gebeuren binnen de gebouwen zone A en C. Zone A zal verder verdiept worden tot plaatselijk 365cm –mv en zone C zal gedeeltelijk gesloopt worden waarna een nieuwe zone gebouwd zal worden. In zone C zal een diepteverstoring van 80cm –mv plaatsvinden. Verder zullen er rondom deze zone putten (circa 14 putten) en riolering geplaatst worden. Deze putten hebben een diepteverstoring van 220cm –mv en de riolering heeft een diepteverstoring van 65cm –mv. De nieuwe speelplaats zal geen bijkomende verstoring veroorzaken. De huidige speelplaats heeft een diepteverstoring van 40cm –mv en de nieuwe zal een

gelijkaardige diepteverstoring veroorzaken. Enkel de overdekte zone zal plaatselijk 80cm –mv veroorzaken door de funderingspalen. Binnen deze zone kunnen mogelijk nog archeologische resten bedreigd worden.

Van alle geplande werkzaamheden zullen alleen de ingrepen ter plaatse van gebouw zone A, gebouw zone C en nutsvoorzieningen en nutsleidingen zorgen voor bodemingrepen die zouden kunnen leiden tot aantasting van archeologische waarden, indien deze nog aanwezig (zouden) zijn. De oppervlaktes van deze zones zijn respectievelijk 440,5m² (zone A), 206m² (zone C) en diverse kleine oppervlaktes (nutsvoorzieningen).

De overige geplande werkzaamheden bevinden zich binnen de huidige bebouwing en zullen geen verdere verstoring veroorzaken.

Het plangebied is voldoende onderzocht. Slechts een gedeelte van de geplande werkzaamheden zal leiden tot bijkomende bodemingrepen die buiten de reeds bestaande bebouwing vallen. De werken die binnen de bestaande gebouwen gelegen zijn, hebben een grotere kans op verstoring door deze bestaande bebouwing en bestrating. De kans is daarmee groot dat een eventueel archeologisch niveau reeds aangetast en versnipperd geraakt is. Tot slot is de omvang van de geplande werken die mogelijk een impact zullen hebben op het bodemarchief erg klein. De omvang van deze werken (4945m² in totaal, 440,5m² voor zone A, 206m² voor zone C en diverse kleine oppervlakten voor de nutsvoorzieningen), biedt niet de gelegenheid voor een gedegen archeologisch vervolgonderzoek, waarbij archeologische resten in samenhang kunnen worden onderzocht.

Op grond van deze bovenstaande argumenten kan bepaald worden dat eventueel archeologisch vervolgonderzoek nauwelijks tot kenniswinst zal kunnen leiden. Om redenen van kosten – baten wordt derhalve ook geadviseerd om geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren.

Omwille van deze redenen wordt het plangebied vrijgegeven voor verder onderzoek.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.